

Liviu Comes

PASSACAGLIA ȘI FUGA

Pentru Pian solo

Ediție îngrijită de
Alice Mavrodin,
Adriana Pop și
Oana Rădulescu-Velcovici

GRAF^oART

Passacaglia și Fuga 1949

Purtând dedicația *În amintirea maestrului meu Sigismund Toduță*, *Passacaglia și Fuga* reprezintă o lucrare pianistică inedită, din care se desprinde o atmosferă antic-nostalgică specifică genului.

În semn de admirație și înaltă prețuire față de arta componistică a maestrului, cu trimiteri la *Passacaglia* acestuia numită și *Cântec de stea*, construită pe tema unui colind, și piesa lui Liviu Comes are ca sursă de inspirație tema unui cântec vechi – preluat din folclorul luntrașilor de pe fluviul Adour din sudul Franței –, melodie ce apare atât în *Passacaglia*, cât și în *Fugă* cu prelucrările și amplificările specifice.

Tema, bine ritmată, constituie filonul discursului muzical, iar apariția ei frecventă în registrul basului creează momente de un puternic dramatism. E tristețea și nostalgia la pierderea maestrului.

Passacaglia începe cu prezentarea temei în octave în nuanță *pp*, ca o amintire. Se conturează apoi celelalte componente muzicale, motive noi ce se suprapun temei și amplifică sonoritatea. Prelucrări ritmice, melodice, armonice, dialoguri muzicale și creșterea densității verticale completează discursul muzical al *Passacagliei* ce culminează în *Fugă*, cu apariția apoteotică a temei în registrul grav, imprimând piesei puternicul ei caracter nostalgico-dramatic. E o piesă de mare respirație și trăire interioară.

Compusă în aprilie-mai 1949, compozitorul Liviu Comes considera *Passacaglia și Fuga* doar o lucrare de școală în amintirea maestrului și nu o piesă reprezentativă pentru stilul său componistic. Totuși ea constituie, prin construcția ei, prin frumusețea realizării și prin mesajul transmis, o pagină de un profund dramatism, fapt ce o include în creația muzicală a compozitorului ca pe o remarcabilă și emoționantă compoziție pianistică.

Adriana Pop

Chant des bateliers de l'Adour

f. gai et bien rythmé

Nos ba-te-liers sont gens heu-reux Tou-jours gail-lards ja-mais peu-reux

Chant des bateliers de l'Adour

Gai et bien rythmé

Nos ba - te - liers sont gens heu - reux, Tou - jours gail - lards, ja - mais peu - reux.

Luntrașii noștri sunt oameni fericiți, mereu plini de viață, niciodată înfricați.

În amintirea maestrului meu, Sigismund Toduță

PASSACAGLIA și FUGA

Andantino

Liviu Comes

pp molto legato

6 *p* *pp* sotto voce e sempre legato il tema

12 *tr*

18 *p*

22 *p*